

VERSLAG

statencommissie

Vastgesteld verslag van de openbare vergadering van de **Commissie Economie** van 12 juni 2015 van 13.30 uur tot 16.50 uur te Middelburg.

Voorzitter:	P. van Dijk
Aanwezig zijn de leden	F. Babijn, C.L.M. van den Berge, V. Bosch, J. Boerjan, A.I.G. Dorst, J.F.A.M. van Eck, D. van Ewijk, H.J. van Geesbergen, J.A.M. van Hertum, G.L.C. Lernout, M.A. Otte, J. Oudeman, A. Pijpelink, G. van Unen, A.G.M. Veraart, R. Viergever, M.A. van 't Westeinde, R.L.J.M. de Wit
Tevens zijn aanwezig:	Gedeputeerden B. de Reu en C. Schönknecht-Vermeulen, F. Witteveen (afd. M&S), A.M. Lobik (commissiegriffier)
Afwezig zijn de leden:	P.L.E. van Veen-de Rechter, R. van Tilborg

1. **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering en meldt de afwezigen.

2. **Vaststellen van de agenda**

De heer Viergever (SP) zou agendapunt 8 willen agenderen voor de vergadering van 29 juni a.s. over de Sloeweg.

De voorzitter zegt dat de brief t.k.n. is geagendeerd; de brief staat al op de agenda voor 29 juni.

3. **Gelegenheid om in te spreken**

De heer Molewijk spreekt in m.b.t. agendapunt 5, Brief van Algemeene Schippers Vereeniging.

Vragen van commissieleden aan de inspreker:

De heer Van Geesbergen (VVD) denkt dat leden van Schuttevaer hier ook mee te maken hebben. Kunnen ze niet samen met hen een grotere vuist maken? De provincie moet zich dit probleem aantrekken, zonder meteen de oplossing te hebben.

De heer Molewijk heeft ook wel contact met Schuttevaer; hij spreekt namens alle soorten binnenvaartschippers, iedereen heeft hier mee te maken.

De heer Dorst (SGP) vraagt naar de contacten met RWS, aangezien het een Rijksproject is. Is er contact met de Belgische binnenvaart, aangezien het ook hen aangaat. Als aandeelhouder van Zeeland Seaports hebben PS altijd gepleit voor betere faciliteiten: heeft inspreker contact met ZSP?

De heer Molewijk antwoordt dat zijn contacten beperkt zijn. Hij zou het gebrek aan ligplaatsen voor sociale redenen bij ZSP kunnen aankaarten. Hij heeft contact met Belgische collega's; zij wenden zich tot de Belgische overheid.

De heer Otte (CU) vraagt of er contact is met RWS. Hij vraagt hoeveel ligplaatsen er nu zijn, en hoeveel er nodig zijn.

De heer Molewijk heeft beperkt contact met RWS. Hij kan geen aantallen noemen van ligplaatsen die verdwijnen (zowel bij sluizen als de sociale ligplaatsen), maar het is ongeveer 50% van wat er nu is.

Mevrouw Van Unen (SP) zegt dat er drie varianten bestaan voor de zeesluis, en vraagt welke variant de voorkeur heeft van de binnenvaart?

De heer Molewijk weet dat niet, maar de middensluis moet in ieder geval in gebruik blijven. De bouw van de zeesluis duurt vier jaar, zo lang kan men de middensluis niet missen.

De heer Veraart (D66) vraagt of de inspreker een idee heeft waar die nieuwe ligplaatsen voor langere tijd zouden kunnen komen?

De heer Molewijk denkt dan aan de haven van ZSP, het Noorderdok kan ook. De Goese Kade niet, want die is bedoeld voor wachtende schepen.

Mevrouw Pijpelink (PvdA) vraagt hoeveel schippersgezinnen Terneuzen als basisplaats hebben?

De heer Molewijk zegt dat dit er veel zijn, het Schippersinternaat zit daar ook. Hij weet niet of de gemeente Terneuzen iets kan doen.

De heer Dorst (SGP) vraagt of de bijdrage van de heer Molewijk aan PS kan worden toegestuurd.¹

¹ Is bijlage achter dit verslag

4. Informatie-uitwisseling:

Informatie door gedeputeerden: geen

Vragen over het nieuws van de dag:

De heer Van Geesbergen (VVD) zegt dat de toeristische ondernemingen vorig weekend niet blij waren met de stremming door werkzaamheden aan de A58 bij mooi weer. Is dit afgestemd met RWS?

Gedeputeerde De Reu antwoordt dat GS hierover met RWS in gesprek gaat. RWS heeft een Activiteitenkalender, het weer speelt ook een rol. Het is moeilijk om de juiste periode te kiezen.

De heer Van Hertum (PvdA) informeert of er die dag rekening is gehouden met het OV? Er stonden bussen vast door Vestrock.

Gedeputeerde De Reu zal deze vraag schriftelijk beantwoorden.²

Vragen over onderwerpen die niet op de agenda staan:

De heer Veraart (D66) vraagt of het door de provincie Zeeland aan de Kredietunie geleende bedrag na het stoppen ervan geheel terug komt bij de provincie.

Gedeputeerde De Reu zegt dat alles uiteindelijk terugkomt. Hij zal schriftelijk uiteenzetten hoe het precies zit.

5. Brief van Algemeene Schippers Vereeniging van 14 mei 2015 over gevolgen nieuwe sluis Terneuzen

De heer Veraart (D66) is voor groei van de binnenvaart, en deelt daarom de zorg over de ligplaatsen. Wat is de mening van GS, ontbreekt het inderdaad aan goede faciliteiten?

Mevrouw Van Unen (SP) is ook voor de binnenvaart, en de provincie ook, zie het Beleidsplan PVVP. Zijn de problemen bekend? In 2009 is al aangegeven dat er een tekort dreigde in Terneuzen. Klopt het dat er tijdens de bouw 50% minder ligplaatsen zijn? Hoe is de situatie ná de bouw? Dit moet toch prioriteit hebben? Wat zou GS kunnen doen? Wat kan ZSP doen, is er plek in hun havens? Is er overleg met RWS? Hoe kan het dat men wil spuien in een sluis die 1 miljard heeft gekost? Waarom is er niet gekozen voor een extra spuikanaal?

De heer Van 't Westeinde (CDA) zegt dat voor een vitale economie een goede infrastructuur nodig is, ook over water. Het is een slechte zaak als ligplaatsen verdwijnen. GS moet met de stakeholders in gesprek gaan.

De heer Dorst (SGP) zegt dat in het PVVP breed aandacht wordt gevraagd voor de binnenvaart, idem in het nieuwe Omgevingsplan. Er moet alleen een loskade worden gesloten als er elders een nieuwe komt. Er moet een bypass in het bestek worden opgenomen. Wat is de rol van het waterschap bij het spuien en heeft de provincie voorwaarden gesteld aan het project? De binnenvaartsector heeft oude rechten in Zeeland! De watersport mag de binnenvaart niet verdringen, dit probleem speelt ook in Goes. Er moet éérs worden gezorgd voor alternatieven voordat er plannen worden gemaakt. Nu gaat het andersom. M.b.t. het Verkeersbesluit is in Zuid-Holland een hoorzitting gehouden. Moeten we dat hier ook doen? Als het ondeugdelijk is moet een besluit nietig worden verklaard.

De heer Van Geesbergen (VVD) vraagt naar de rol van GS, de provincie is verantwoordelijk!

Gedeputeerde De Reu zegt dat belanghebbenden bij de zeesluis elkaar spreken in de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie VNCS, de provincie zit daar ambtelijk in. De sluis is bedoeld voor binnenvaart én zeeschepen, de binnenvaart mag er niet op achteruitgaan. De Nederlandse wensen worden in de commissie ingebracht vanuit regio-overleg. Schuttevaer heeft deze zorgen al in de VNCS aangekaart. Het gebied krijgt drie functies (water keren (hoogwaterveiligheid), schepen schutten en water afvoeren (spuien), waartussen spanning bestaat. Tijdens de bouw, 4 jaar, blijft het spuien moeilijk. De ligplaatsen voor de sociale thuisfunctie gaan fors veranderen, het wordt minder door die combinatie van functies. Om financiële redenen is de extra blijvende voorziening voor het spuien afgefallen. Er is wel een tijdelijke voorziening tijdens de bouw.

² Vraag aan Connexxion: in hoeverre houden zij bij het OV-aanbod rekening met evenementen in het algemeen en bij Vestrock in het bijzonder. Antwoord van Connexxion:

Als wij op de hoogte zijn van een evenement, proberen we er rekening mee te houden. Bv straks met de Tour de France of Concert at Sea. Dan gaat dit gepaard met een omleiding. Helaas zijn er ook veel evenementen waarvan wij niet in kennis worden gesteld of waar geen alternatieven voorhanden zijn. Dan zijn we gedwongen de route met mogelijke vertraging te rijden. Daar waar mogelijk proberen we dan een rit die dreigt te vervallen op te vangen.

De heer Buuron (afd. M&S) zegt dat een apart spuumiddel ideaal zou zijn. Door de nieuwe sluis wordt de situatie wel verbeterd doordat deze groter is. Soms is deze gestremd door het spuien, dat is een beperkt aantal uren per jaar. E.e.a. is een afweging van de leveranciers van de sluis.

De heer Dorst (SGP) vraagt naar de prioriteit van de functies: gaat binnenvaart voor, en komt dán het spuien? Wie maakt de afweging? Wat is de rol van het waterschap?

Mevrouw Van Unen (SP) vraagt hoever vooruitgekeken wordt, is het stijgend waterpeil meegenomen?

De heer Buuron (afd. M&S) zegt dat RWS verantwoordelijk is voor het spuien, niét het waterschap.

Doorstroming van de zeevaart is van groot belang. M.b.t. toekomstbestendigheid zegt hij dat de sluis voldoet aan het lange termijn model in de MER.

De heer Dorst (SGP) ziet een vergelijking met het peilbesluit Veerse Meer, waar de belangen van landbouw en recreatie conflicteerden. Het waterschap heeft hier toch ook een grote rol?

De heer Buuron (afd. M&S) antwoordt dat het water van Zeeuws-Vlaanderen niet via het Kanaal Gent-Terneuzen, maar via andere middelen, naar de Westerschelde gaat.

In tweede termijn:

De heer Van 't Westeinde (CDA) vraagt hoe GS hier mee omgaat? Hoe gaan we dit oplossen? Vindt er overleg plaats tussen de stakeholders?

Mevrouw Van Unen (SP) vraagt hoe het nu verder gaat, en of er nog wordt teruggekoppeld.

Gedeputeerde De Reu zegt dat er via de VNSC wordt overlegd tussen stakeholders. Het probleem van de ligplaatsen is zo maar niet op te lossen, dan moet Nederland ook betalen! Hij zegt echter desgevraagd toe dat hij de problemen nogmaals zal inbrengen in de Stuurgroep nieuwe sluis Terneuzen. ZSP zit hier ook in, maar ze hebben natuurlijk ook hun eigen belangen.

6. Statenvoorstel Garantstelling leningen Zeeuwse Bibliotheek, BLD-211

Mevrouw Pijpelink (PvdA) is verbaasd dat een organisatie als de ZB 5 miljoen heeft geleend!

De heer Otte (CU) vindt het een vreemd voorstel gezien het beleid m.b.t. garantstellingen. De ZB heeft verzuimd de eerste lening door te geven, dat is slordig. Hoe heeft de provincie gereageerd naar de ZB? Over de tweede lening wordt een garantstelling voor 1 jaar gevraagd zodat een betere lening kan worden gesloten, maar hoeveel beter is dat dan en wat kost dat? Zitten we er niet 15 jaar aan vast?

Mevrouw Van Ewijk (GL) is verbaasd over de omissie bij het overzetten van de garantstelling. Ze is bezorgd over de tweede lening. PS moeten wel een vinger aan de pols houden. De ZB mag niet in de problemen komen. Hoe is de procedure nu?

De heer Babijn (PvZ) vraagt waarom GS ingaat tegen het beleid, en of het echt voor 1 jaar is.

De heer De Wit (PVV) zegt dat de lening 18 juli afloopt, en nu ligt het statenvoorstel er pas. Dat is erg laat. Wat doen we na afloop van dat jaar? Vallen ze dan weer terug op de provincie?

De heer Lernout (50PLUS) is ook bezorgd dat ze er zo laat mee komen. Wat zijn de restantbedragen? Hij is ook bezorgd op termijn over het behoud van de ZB.

De heer Veraart (D66) zegt dat er nu dus geen geldige garantstelling is. Zitten we straks weer in dezelfde situatie, dezelfde lening zónder garantstelling?

De heer Viergever (SP) vraagt of GS wist dat de lening bij de NWB niet afgelost zou worden? Hoe staat de gemeente Middelburg hierin? Kan de ZB mogelijk zelfstandig een lening krijgen, of is dat geen optie?

Mevrouw Boerjan (VVD) vindt de lening bij de BNG beheersbaar, maar de NWB-lening niet. Het zit haar niet lekker dat wij door het verzuim van een derde nu gehaast een beslissing moeten nemen. Hebben we volgend jaar weer hetzelfde probleem? Is er een stok achter de deur? Kan de lening versneld worden afgelost?

De heer Dorst (SGP) vindt dit bizar. Hoe kan een lening van 5 miljoen gewoon over het hoofd worden gezien. Welke maatregelen zijn ondertussen genomen om te zorgen dat er beter toezicht en meer control is bij de ZB? Wat is de rol van de accountant, en van de bank? Hij vindt het onbegrijpelijk dat dit vijf, zes jaar niet is gezien. "Wie zijn billen brandt moet op de blaren zitten". Hoe gaat GS dit voorkomen?

Wat is de achtergrond van dit verhaal? Moeten wij nu het probleem van een ander gaan oplossen?

Gedeputeerde De Reu is het eens met de geuite kwalificaties. De ZB kan niet meteen versneld aflossen, daarom vragen ze 1 jaar uitstel. Ze moeten het zelf oplossen. Bij de fusie kwam dit uit, het is een fout uit het verleden. We gaan het oplossen door in overleg met de banken voor dit speciale geval garant te staan. Het risico voor de provincie is gering.

Er bleek nog een ander probleem te bestaan waardoor de fusie niet per 1 juli kan ingaan: het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken heeft geweigerd om de Scoop-medewerkers op te nemen. Dit is besproken met de OR, er waren 4 scenario's. Juridisch bezwaar maken is vrijwel kansloos, de Scoop-medede-

werkers in provinciale dienst nemen vindt GS niet wenselijk, een Holding oprichten i.p.v. een fusie is fiscaal nadelig. De vierde optie kreeg brede instemming: het ABP wil alle medewerkers daar onderbrengen (de Scoop-medewerkers zitten daar al in). Dan kan de fusie plaatsvinden per 1 augustus. De gemeente Middelburg is akkoord. De BNG-lening wordt afgelost.

In tweede termijn:

Mevrouw Van Ewijk (GL) vraagt hoe we dit gaan borgen? Wat betekent de wijziging in het pensioen inhoudelijk voor de werknemers, gaan ze erop achteruit?

De heer Otte (CU) vraagt wat de voordelen voor het aflossen zijn voor de ZB. Wat gebeurt er als we niet instemmen met het voorstel?

De heer De Wit (PVV) informeert of alle lijken nu uit de kast zijn?

De heer Dorst (SGP) wijst erop dat dit voor niemand een verrassing kan zijn, want deze lening staat sinds 2008 in de begroting van de ZB. Dat wisten wij dus ook. Hij vraagt zich af of er wel goed gekeken wordt. Er is een uitvoerige discussie geweest over de fusie, waarbij de stofkam door de organisatie zou worden gehaald. Dat is zelfs toen niet gezien! We moeten echter altijd handelen uit verantwoordelijkheid, en daarom steunt hij het voorstel.

De heer Babijn (PvZ) vraagt of we er na 1 jaar uit zijn? De gedeputeerde zegt dat het risico voor de provincie gering is, maar waar is een garantstelling dan voor nodig?

Gedeputeerde De Reu antwoordt dat de garantstelling wordt gevraagd omdat de rente dan anders is. Hij zal de staten informeren over het overleg met de directie van ZB om soortgelijke problemen in de toekomst te voorkomen. Hij kan dit echter niet namens hén garanderen.

Ook hij vindt dat we nu uit verantwoordelijkheid moeten handelen. Dit is nu de realiteit. Het grootste risico is dat de provincie de subsidie nu beëindigt.

De voorzitter stelt vast dat de commissie het voorstel voldoende onderbouwd vindt voor behandeling in PS, (niét als hamerstuk).

7. Brief GS over overeenkomsten Marinierskazerne Vlissingen

De heer Van 't Westeinde (CDA) vindt de brief positief voor de provincie en zorgelijk voor de landelijke overheid. Kan er nog roet in het eten worden gegooid? Welke risico's zijn er?

De heer Veraart (D66) informeert naar de grondeigendommen. Hij mist ZSP bij de grondeigenaren, klopt dat? Hij ging ervan uit dat ZSP betrokken zou zijn bij de planvorming.

De heer De Wit (PVV) leest aan het einde van de brief een commitment van de provincie om eventuele tegenvallers op te lossen. Dat is een open einde dat hem zorgen baart.

Mevrouw Van Ewijk (GL) vindt het ook zorgelijk. Regionaal hebben we het op orde, maar geldt dat ook voor Defensie? Is er geen finale overeenstemming? Wanneer wordt er getekend?

Gedeputeerde Schönknecht antwoordt dat de overeenkomsten zeker per 1 juli getekend zullen zijn. Er volgt een brief met informatie over de risico's, deze zal niet geheel openbaar zijn. De grond waar de huidige Marinekazerne op staat wordt gepacht van ZSP; dat zit niet in het stuk grond waar nu de erfpacht-overeenkomst voor wordt gesloten.

8. Brief GS over projectorganisatie N62

De voorzitter zegt dat deze brief zal worden geagendeerd voor de vergadering van 29 juni.

De heer Van 't Westeinde (CDA) uit zijn zorgen. Hij wil in de vergadering van 29 juni wel kunnen kiezen tussen verschillende varianten en alternatieven. Valt er dan wel iets te kiezen?

Mevrouw Van Ewijk (GL) vraagt of er op 29 juni meer bekend is over de financiële dekking.

De heer Van Geesbergen (VVD) heeft dezelfde zorgen als het CDA. In de brief wordt gesproken van "doorvoeren van wijzigingen", maar wat is de rol van PS dan nog? In de laatste alinea staat dat er over twee jaar waarschijnlijk geen grote projecten meer zullen zijn, maar we hebben bijvoorbeeld nog Waterdunen en Perkpolder. Is die conclusie niet te snel getrokken?

Gedeputeerde De Reu zegt dat deze brief alleen informeert over de voortgang. Er is al weer een nieuwe brief. Er zal op 29 juni zeker nog wat te kiezen zijn: ook andere oplossingen worden onderzocht. In het voorstel van 3 juli gaat het ook over de dekking. De zinsnede in de laatste alinea over "grote projecten" waarvoor projectmanagement nodig is doelt alleen op infrastructurele grote projecten.

9. Brief GS eindevaluatie convenant bevolkingsontwikkeling "Koersvast voor Zeeland", (ter behandeling teruggevraagd door dhr. Van Eck, ZL)

De heer Van Eck (ZL) informeert naar de status van dit rapport. Op pagina 16 is sprake van een visie op basisonderwijs "Op pad". Zijn de gemeenten akkoord met hun rol? In dit rapport staat waardevolle informatie.

Mevrouw Van Unen (SP) heeft het rapport met verbazing gelezen. Dit slaat niet op Schouwen-Duiveland en Zeeuws-Vlaanderen. De wettelijke ondergrens is 23 leerlingen (hier staat 75). Dat betekent 28 dorpen zonder school. Vlamingen gaan naar Zeeuws-Vlaanderen, waar heel goede voorzieningen zijn, die komen echt niet naar Z-Vl. Zou Zeeuws-Vlaanderen een sterke regio zijn qua werkgelegenheid? Het UWV vindt dat niet. Jongeren die vertrekken naar de Randstad staan niet in de werkgelegenheidscijfers, maar ze zouden graag hier een baan hebben. Sloop van goedkope woningen geeft op plaatsen al problemen. Bereikbaarheid van voorzieningen is moeilijk, en het OV ook. Ze vindt het goed dat gemeenten verplicht moeten samenwerken. Een Voorzieningsfonds vindt ze een goed plan; kan dit van de "krimpgelden"? Opknappen van krotten werkt erg goed, de dorpen zien er beter uit.

De heer Lernout (50PLUS) schrikt van het rapport. Samenwerking tussen de gemeenten is moeilijk, ook op het gebied van woningbouw. Corporaties moeten voldoende ruimte krijgen. Onderwijs in de kleine kernen is van groot belang, ook voor leefbaarheid kernen. Ernstig probleem in Z-Vlaanderen.

Mevrouw Boerjan (VVD) herkent de inhoud en is benieuwd naar het vervolg; is er een oplossing? Ze vindt het handig als in het agendapunt overal staat door wie het ter behandeling is teruggevraagd.

Mevrouw Van Ewijk (GL) vindt het positief dat er wordt samengewerkt met Groningen en Limburg o.g.v. leefbaarheid. Op punten is het rapport te optimistisch, er zijn ook pijnpunten. Samenwerking en solidariteit zijn belangrijk, ook grensoverschrijdend. Het MKB is van belang voor een (hopelijk duurzame) economische ontwikkeling. Ze mist de trend van "verdunding van het huishouden", op de gezamenlijke agenda Wonen. O.g.v. zorg moet ook worden samengewerkt. Ze wil een minder vrijblijvend vervolg!

De heer Van 't Westeinde (CDA) wil een integrale aanpak. Samenwerking tussen de drie gemeenten is ook absoluut nodig. Wat doet GS om die twee dingen te bewerkstelligen?

Gedeputeerde De Reu zegt dat dit een evaluatierapport is. Na twee jaar kun je nog geen effecten vaststellen. De volgende fase is voor het nieuwe college, met de vraag hoe de gevolgen van de krimp worden aangepakt en door wie. We moeten in heel Zeeland samenwerken. Het onderwijs is op afstand gezet. De partners hierin moeten een nieuw convenant opstellen voor een integrale aanpak. Nieuw beleid komt in het college-programma. De krimpgelden zijn niet geoormerkte gelden.

De heer Van Eck (ZL) zegt dat dit nu toch is opgelost, nu die gelden naar de gemeenten gaan?

Gedeputeerde De Reu spreekt echter over de afgelopen periode. Er is alles bij elkaar 76 miljoen geïnvesteerd in Z-Vl., deels van de krimpgelden. Dat zijn meer investeringen dan in een andere regio.

De heer Babijn (PvZ) wijst erop dat de motie m.b.t. oormerken van krimpgelden is aangenomen. Maar de motie is niet uitgevoerd: de krimpgelden zijn niet volledig besteed maar "weggezaakt" in de begroting. Gedeputeerde De Reu is van mening dat de krimpgelden wel zijn besteed.

De heer Van Eck (ZL) is niet blij met het antwoord. Z-Vlaanderen hoort er gewoon bij, waarom worden die investeringen daar apart genoemd?

Mevrouw Van Unen (SP) zegt dat de eindevaluatie deels niet klopt! Dat is wel van belang.

Gedeputeerde De Reu zegt dat er nog een voorstel volgt, waarin deze evaluatie is meegenomen. De commissie kan er dan weer over spreken.

10. OPOV-verslag van 24 februari 2015 (ter behandeling teruggevraagd door dhr. Van Eck, ZL)

De heer Van Eck (ZL) vraagt naar de stand van zaken van de 65+-Pas. Kan het tarief van de buurtbus worden verlaagd? Kan de provincie hieraan bijdragen? Volgt er nog een voorstel van Connexxion? Hij is tegen een overkoepelend orgaan voor de buurtbussen.

De heer Witteveen (afd. M&S) zegt dat de gratis 65+-Pas stopt per 1 augustus. Connexxion wil een 65+-kaart buiten de spits aanbieden voor € 60,- per jaar. De buurtbus is gewoon OV, de chipkaart en abonnementen gelden dus gewoon. Je kunt ook een kaartje kopen voor € 3,50. Er is een voorstel om een koepel voor buurtbussen op te richten om de problemen op te lossen. Dat is niet hiërarchisch.

Gedeputeerde De Reu zegt dat een eventuele financiële geste aan PS is. Er is budget om knelpunten op te lossen. Een voorstel hiervoor volgt nog.

11. Presentatie door dhr. Van Mierlo (ZMF) over offshore windenergie

(beschikbaar via IBABS bij deze vergadering).

Vragen n.a.v. de presentatie:

De heer Babijn (PvZ) vragen of de visgronden hierdoor worden belemmerd. En hoe is het voor trekvogels? Hoe komt de energie aan land? Is kernenergie ook een alternatief? In Duitsland heeft men problemen m.b.t. de back-up; hoeveel kosten back-up voorzieningen? Hoeveel subsidie zit erop?

De heer Lernout (50PLUS) mist bepaalde (jonge) bedrijven op de markt. Er is wel onzekerheid bij wind-energie als er geen wind is.

De heer Van Hertum (PvdA) is positief over het gepresenteerde. Hoe en met wie wordt samengewerkt? Is er al een onderzoek gedaan naar draagvlak in Zeeland? De kosten zijn 2,5 miljard, en hoeveel levert het op? Zijn de banen die het oplevert in Zeeland? Waarom zegt dat dhr. Van Mierlo dat het windpark er sowieso komt? Hij zegt ook dat het niet zeker is dat ze het gaan redden. Dat is onduidelijk.

De heer Bosch (PVV) zegt dat de PVV niet voor windenergie is. Wat betekent de bouw van het windpark voor CO2-reductie, is dat meegenomen in de kosten-batenanalyse? Zouden zonnepanelen op een zelfde oppervlakte een alternatief kunnen zijn?

De heer V.d. Berge (SGP) vraagt naar de termijn van realisatie?

Mevrouw Van Unen (SP) wil meegeven dat de hoogte van de windmolens de weerstand ertegen bij de burgers bepaalt.

De heer Van 't Westeinde (CDA) zegt dat het afvoeren van energie de bottle-neck kan worden. Verder wijst hij op het belang van goede communicatie.

De heer Van Eck (ZL) vraagt naar het tijdsplan, en hoe zeker of onzeker het is?

De heer Dorst (SGP) zegt dat dit niet over de wenselijkheid en haalbaarheid gaat, maar over de economische impact. Die is enorm voor de provincie. Hij heeft grote waardering voor de inzet van het ZMF. Hij stelt voor een werkbezoek te plannen naar een bedrijf dat betrokken is bij offshore windenergie, en er dan inhoudelijk over verder te praten.

De heer Van Hertum (PvdA) steunt dit idee.

De voorzitter zegt dat dhr. Van Mierlo i.s.m. de statengriffie met een voorstel zal komen.

De heer Van Mierlo (ZMF) zegt dat er een windpark Borssele zal komen, door wie dan ook (dat is zeker), maar hij hoopt door hen! (dat is de onzekerheid). De back-up voorziening is belangrijk, bijv. met een gasgestookte centrale. De pensioenfondsen kijken naar groene investeringen. M.b.t. SDE-subsidie zegt hij dat het Rijk een doelstelling heeft. Er is een dalende lijn in de kosten. De vermelde lijst met bedrijven is niét uitputtend. Hij gaat de kustgemeenten langs en andere partijen. Draagvlak is niet onderzocht. Hoe meer draagvlak, hoe meer kans. De banen zullen in heel Nederland ontstaan.

Voor een vergunning is een MER nodig. Als je naar één molen kijkt is het niet rendabel, voor een park wel. M.b.t. het draagvlak zegt hij dat hij zoveel mogelijk mensen probeert te mobiliseren. Men is enthousiast, we gaan ervoor! We gaan samen het plan naar Den Haag brengen. Zonnepanelen zijn óók nodig om de doelstellingen te halen. Grootschalige windenergie is het verst in ontwikkeling. Een grote slag kun je alleen via deze weg slaan.

Begin volgend jaar is het "bid" klaar. Voor de zomer 2016 is de gunning, en dan duurt de bouw 3 jaar.

De hoogte is wel een punt. Je kunt in Westkapelle bekijken hoe het eruit ziet: zo groot zijn ze.

De afvoer van energie moet je goed regelen, onder de bodem.

De voorzitter stelt vast dat dit punt voldoende is besproken.

12. **Bijgewerkte toezeggingenlijst:** geen opmerkingen
13. **Stukken die aanvankelijk t.k.n. waren geagendeerd en ter behandeling in deze vergadering zijn teruggevraagd**
14. **Conceptverslagen commissie Economie van 11 mei en 18 mei 2015:** vastgesteld.
15. **Volgende vergadering: vrijdagmiddag 4 september 2015 a.s. 13.30 uur**
16. **Sluiting om 16.50 uur**

Aan de leden van de Commissie Economie van de provinciale staten van Zeeland,
Statencolplex Abdijplein
Louise de Colignyzaal
Middelburg,

Terneuzen, 12 juni 2015

Betreft: inspreekmoment gevolgen bouw nieuwe sluis in Terneuzen

Geachte commissieleden en andere aanwezigen.

Ik ben Joop Molewijk.

Ik vertegenwoordig de Algemeene Schippers Vereeniging, die bestaat uit ondernemers in de binnenvaart en ik spreek namens vele verontruste leden.

Ik wil onze dank uitspreken voor de aandacht, die uw commissie besteed aan de door ons aangegeven problematiek. Een problematiek, die vele aspecten kenmerkt.

Als we het hebben over de ligplaatsen in Terneuzen, die steeds minder worden en die tijdens de bouw van de nieuwe sluis nog eens met de helft verminderen, kunnen wij wel zeggen, dat dit voor ons onacceptabel is. De visie van de beleidsmakers kan dan wel zijn, dat schepen er zijn om te varen, maar zo zit onze wereld niet in elkaar.

Vele ondernemingen in de binnenvaart zijn gezinsbedrijven. Door de economische crisis is het voor vele ondernemers onmogelijk geworden om nog met personeel in loondienst te varen en zo zijn er bij velen de vrouwen weer aan boord gekomen om de loonkosten uit te sparen. Het zijn juist deze gezinsbedrijven, die een belangrijke factor zijn in een groot deel van de binnenvaart.

Wat ik hiermee aan wil geven is, dat schepen niet alleen vervoermiddel met lading zijn, maar ook een woning met een gezin aan boord. Deze schepen varen niet 24 uur de klok rond en hebben een ligplaats nodig om de (ook verplichte) rusttijd in acht te nemen. Wat zeker niet vergeten mag worden, is, dat schepen soms ook een ligplaats nodig hebben voor privé-redenen, zoals familieomstandigheden, doktersbezoek e.d. of voor reparaties. Ook in periodes van storm of dichte mist kiezen schippers er voor om een ligplaats bij de sluisen van Terneuzen in te nemen om te wachten op betere weersomstandigheden vooraleer ze zich op een veilige manier op de Westerschelde begeven.

Dan is er ook nog het aspect van de schaalvergroting. Schepen van 110 m lengte zijn eerder regelmaat dan uitzondering en 135 m is al lang geen uitzondering meer.

Het is logisch, dat hier ook meer ligplaats voor nodig is.

Als we dan zien, dat er 50 jaar na de bouw van de laatste sluisen niets is gedaan aan verruiming van de ligplaatsen, maar eerder aan verdwijning ervan en dat er dan nu ook nog met de bouw van de nieuwe sluis zo'n 50 % van de ligplaatsen wordt weggebaggerd om ruimte te maken voor de nieuwe sluis, kunt u zich de zorgelijke toestand, die op ons afkomt, wel voorstellen.

En dan zijn we er nog niet. We weten allemaal, dat we door de klimaatsverandering te maken hebben met soms extreme weersomstandigheden. Zeeland heeft zich verzekerd van een goede verdediging tegen de zee, maar hoe zit het met het achterland?

En dan kijken we naar onze zuiderburen, België en Frankrijk. Doordat Noord-Frankrijk en West-Vlaanderen hun spuicapaciteit (waterafvoer) naar zee hebben verwaarloosd, word er steeds meer regenwater via het Kanaal van Gent naar Terneuzen afgevoerd. De regenrivieren Leie en Schelde waren in het verleden een grote kronkel in het landschap, waardoor de afvoer van het water een lange tijd in beslag nam. Tegenwoordig zijn de rivieren verbreed en rechtgetrokken en komt het af te voeren water met grote hoeveelheden tegelijk bij Gent in het Kanaal, om vervolgens via het sluisencomplex in Terneuzen in de Westerschelde geloosd te worden.

De middensluis word dan gebruikt als spuisluis, waardoor deze sluis niet beschikbaar is om schepen te schutten. Als de spuicapaciteit van deze sluis niet voldoende is, worden de andere sluisen ook gestremd voor de scheepvaart om te spuien. Gevolgen : vele uren wachttijd bij de sluisen, dus economische schade voor de schepen en de bedrijven, die de lading moeten ontvangen.

De middensluis komt te vervallen, al tijdens de bouwperiode. Dit betekent één sluis minder spuicapaciteit, met als gevolg: meer stremmingen van de andere 2 sluisen. En dan te bedenken, dat de wachtende schepen ook weer een ligplaats nodig hebben. Wij hebben niet voor niets aangedrongen, om een onafhankelijk van de sluisen aan te leggen spuikanaal, waarmee dan op een efficiënte manier het kanaalpeil onder controle gehouden kan worden.

Hopelijk zijn beleidsmakers zich er wel van bewust, dat door het wegvallen van de middensluis er genoeg spuicapaciteit over moet blijven, zodat er tijdens de bouw geen wateroverlast ontstaat in de kanaalzone, met alle gevolgen van dien.

In 2021 is voorzien, dat de nieuwe sluis in gebruik word genomen. De sluis benadert de afmetingen van de sluisen, die in het Panamakanaal liggen, namelijk 427 m lang, 55 m breed en 16 m diep.

De kosten zijn geraamd op 922 miljoen. Deze uitgaven voor België en Nederland kunnen verminderd worden met 400 miljoen, als de Europese T-enT subsidie toegekend word. Met de kennis en de technieken van nu, zijn dit soort megaklussen te verwezenlijken. Het is dan ook bewonderenswaardig, dat zo'n project tot stand gebracht kan worden.

Wat is het dan jammer, dat voor het probleem van de afvoer van regenwater uit het achterland, de tijd stil blijft staan en men hiervoor terugvalt op de eeuwenoude techniek, namelijk spuien via het sluisencomplex, met als gevolg: stremming van de sluisen, die bestemd zijn voor een vlotte en betrouwbare doorgang voor de scheepvaart.

Een techniek, waar wij als binnenvaart, op zijn zachtst gezegd, niet bepaald gelukkig mee zijn.

Geachte commissieleden:

Bedenk ook, dat Europa inzet op meer vervoer over water. Als men meer over water wil vervoeren dan horen daar voorzieningen als ligplaatsen en een betrouwbare bediening van de sluisen bij. Wij wijzen u op uw verantwoordelijkheid daaromtrent.

Ik dank u voor uw aandacht.

namens de ASV

J. Molewijk.